TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1 – ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: **15**/2026/QĐST-DS	*Đắk Lắk, ngày 18 tháng 5 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ trì phiên họp: Ông Lê Viết Kiên

Thư ký phiên họp: Bà Văn Thị Nguyễn Hiền - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Trang - Chức vụ: Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 5 năm 2026, tại trụ sở Toà án nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 17/2026/TLST-VDS ngày 17 tháng 4 năm 2026 theo Quyết định mở phiên họp số: 15/2026/QĐST-VDS ngày 11 tháng 5 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Phạm Thị T, sinh năm 1965 (Có đơn xin vắng mặt)

Địa chỉ: Tổ dân phố B C, phường B, tỉnh Đắk Lắk.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Trần Thị H, sinh năm 1929 (vắng mặt)

Địa chỉ: Tổ dân phố B C, phường B, tỉnh Đắk Lắk.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

1. Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, tại bản tự khai người yêu cầu – Bà Phạm Thị T trình bày:

Bà Trần Thị H là mẹ đẻ của bà Phạm Thị T. Bà Trần Thị H già yếu (97 tuổi) không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, hiện nay việc ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phải có sự giúp đỡ của gia đình. Do vậy bà Phạm Thị T làm đơn đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Đắk Lắk:

Căn cứ kết quả giám định pháp y tâm thần của Trung tâm P kết luận: bà Trần Thị H - sinh năm 1929. Bị bệnh: Sa sút tâm thần tuổi già, mức độ nặng (F03-ICD10) đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Vì vậy, căn cứ vào Điều 22 Bộ luật dân sự và căn cứ vào khoản 1 Điều 27; Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phạm Thị T và tuyên bố bà Trần Thị H bị mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp Tòa án nhân dân khu vực 1 – Đắk Lắk nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Đây là vụ việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

[2] Về nội dung: Bà Trần Thị H là mẹ đẻ của bà Phạm Thị T. Bà Trần Thị H già yếu (97 tuổi) không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, hiện nay việc ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phải có sự giúp đỡ của gia đình. Do vậy bà Phạm Thị T làm đơn đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 22/4/2026 Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk đã ra quyết định trưng cầu giám định, yêu cầu Trung tâm P thực hiện giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị H.

Tại bản kết luận số: 09/KLGĐ ngày 24/4/2026 của Trung tâm P kết luận như sau: bà Trần Thị H - sinh năm 1929. Bị bệnh: Sa sút tâm thần tuổi già, mức độ nặng (F03-ICD10) đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét yêu cầu của bà Phạm Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị H mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với kết luận giám định và quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu bà Phạm Thị T phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Bà Phạm Thị T đã nộp tại Trung tâm P và chi phí xong).

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Phạm Thị T phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên bà Phạm Thị T là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí nên bà T được miễn tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của

Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Phạm Thị T.

Tuyên bố: Bà Trần Thị H - sinh năm 1929 mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi dân sự.

2. Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu bà Phạm Thị T phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Bà Phạm Thị T đã nộp tại Trung tâm P và chi phí xong).

3. Về lệ phí: Bà Phạm Thị T được miễn lệ phí việc dân sự.

4. Người yêu cầu; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đắk Lắk có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật tố tụng Dân sự.

***Nơi nhận*:**
- *TAND tỉnh Đắk Lắk;*
- *VKSND tỉnh Đắk Lắk;*
- *VKSND khu vực 1- Đắk Lắk;*
- *THADS tỉnh Đắk Lắk;*
- *UBND phường B;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu hồ sơ vụ án.*

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Viết Kiên